Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dn.dwudziestego listopada 1933 r. 153.

T r e ś ć n u m e r u:

--o§o--

ŁOTWA:1.P r e m j e r B l o d n i e k s o s y t u a c j i Ł o t w y ."Jaunakas Zinas" Nr.260./XI.1933/ zamieszczają enuncjację premjera Blodnieksą, dotyczącą przeglądu zdobyczy łotewskich w ciągu 15 lat niepodległego życia.

1/Na Łotwie czynnych jest 2.070 szkół powszechnych z 212.327 uczniami i 8.302 nauczycielami; 145 szkół średnich z 20.467 uczniami i 2.623 nauczycielami. W uniwersytecie studjuje 8.584 studentów, personel naukowy liczy 375 osób. Do konserwatorjum łotewskiego uczęszcza 105 uczniów; dotychczas ukończyło konserwatorjum 323 uczniów. Do Akademji Sztuk Pięknych uczęszcza 227 uczniów. Na Łotwie czynnych jest 25 szkół rzemieślniczych z 3.177 uczniami i 358 nauczycielami. W całej Łotwie jest 951 bibljotek. Prasa na Łotwie wyraża się liczbą 133 dzienników i 251 perjodyków.

2/.Na Łotwie jest 159 szpitali z 1.644 łóżkami i 494 apteki.

3/.Dochody Skarbu Łotewskiego wynosiły początkowo 60.617 tys.łatów; w 1927- 28r. budżet wynosił 209.915 tys.łatów; później wskutek oszczędności budżet zredukowano do 140.712 tys.łatów; W 1929-30 r. podatki wyniosły w budżecie 110.410.000 łatów; w budżecie tegorocznym podatki wynoszą 71.721.000 łatów.

Ogólna suma w budżecie samorządowym r.b. /miasta/wynosi 59.794.000 łatów; w budżecie samorządów gminnych - 5.436.000 łatów.

4/.Bank Ziemski w ciągu r.b. wydał pożyczek krótko i długoterminowych na gospodarstwa rolne dla 209.985 gospodarstw w sumie 316.899.071 łatów; część pożyczek zwrócono, tak, że obecnie suma pożyczek Banku Ziemskiego wynosi 215.157.978 łatów.

Bilans Banku Hipotecznego wynosi 91.232.000 łatów.

Centralny komitet reformy rolnej stworzył dotychczas 154.353 gospodarstwa, których ogólny obszar rolny wynosi 1.635.184 ha. W Letgalji po rozparcelowaniu wsi na osiedla utworzono 68.272 nowe gospodarstwa. Na rzecz przemysłu i handlu centralny komitet reformy rolnej przeznaczył 41.537 objektów. Materjałów budowlanych wydano na sumę 25.miljonów łatów.

Na Łotwie obecnie jest 3.514 zakładów przemysłowych zatrudniających 61.315 robotników; w roku ubiegłym przemysł wyprodukował wartości na sumę 284.475 tys.łatów.

Zbudowano nowe koleje długości 296 kilometrów; długość szos wynosi 1.353 km.; długość dróg - 31.386 km.

Na Łotwie czynnych jest 2.126 urzędów pocztowo-telegraficznych. Liczba radjoabonentów przewyższa 50 tysięcy.

Bilans handlu zagranicznego był cały czas bierny. Jednak już w 1932 r. wykazał 11.952.000 aktywów. Przeciętny zarobek wykwalifikowanego robotnika w 1914 r. wynosił 5,35 łatów dziennie, zaś obecnie 5,95 łt. dziennie.

W 1920 r. łotewskie długi zagraniczne wynosiły 111.861 tys. łatów. Obecnie długi te wynoszą 103.921 tys.łatów, w tej liczbie szwedzka pożyczka zapałczana w wys. 31.140.000 łatów.

2. I m p o r t ł o t e w s k i w p a ź d z i e r n i k u ."Jaunakas Zinas" Nr.258./XI.1933/:Wartość importu łotewskiego w paź-

dzierniku wynosiła 5.741.000 łatów. Z sumy tej na Anglję przypadło 44,7%, na Holandję 9,5, na Belgję 9,07, na Niemcy 7,8%, na U.S.A. 7,2%, na Szwecję 5%, na Szwajcarję 3,7%, na Danję 2,6%,na Francję 1,1%, na Polskę i Litwę po 1,7%.

3.Konferencja organizacyj spółdzielczych Litwy, Łotwy i Estonji .Prasa łotewska /z 16.XI.1933/:17 i 18 listopada odbyła się w Rydze konferencja przedstawicieli związków spółdzielczych Łotwy, Litwy i Estonji.Konferencje takie odbywały się już w 1924 r./w Rydze, w 1926 /w Kownie/, w 1929 r. /w Tallinie/. Konferencje te mają na celu umacnianie współpracy pomiędzy organizacjami spółdzielczemi trzech krajów.-

4.Demonstracja floty niemieckiej przeciwko Łotwie ."Socjaldemokrats" Nr.258 /XI.1933/:14 listopada ukazało się niedaleko Libawy 5 niemieckich statków wojennych. Była to wyraźna demonstracja pod adresem Łotwy. Statki niemieckie nie zawiadomiły bowiem zawczasu rządu łotewskiego o swych manewrach.-

5.Bojkot uroczystości XV-lecia niepodległości Łotwy przez socjaldemokratów ."Socjaldemokrats" Nr.258 /XI.1933/:Komitet centralny partji socjaldemokratów uchwalił, by członkowie partji nie brali udziału w obchodzie XV-lecia istnienia Państwa Łotewskiego. Uchwałę tę motywuje komitet s.d. tem, że rząd litewski w ostatnich czasach zaczął prześladować organizacje robotnicze.

6. XV-lecie niepodległości Łotwy ."Siegodnia" Nr.320 /XI.1933/:18 listopada odbyły się na terenie Łotwy uroczystości w związku z piętnastoleciem istnienia Państwa Łotewskiego.

ESTONJA:1.Przyjazd estońskiego naczelnika Państwa do Łotwy ."Siegodnia" Nr.320./XI.1933/: 18 listopada przybył do Rygi naczelnik Państwa Estońskiego Paets. Wizyta Paetsa wiąże się z uroczystościami piętnastolecia niepodległej Łotwy.-

2. Nowy poseł estoński w Łotwie ."Siegodnia" Nr.320./XI.1933/:17 listopada na mocy rozporządzenia naczelnika Państwa, posłem estońskim w Łotwie mianowany został Menning. Dotychczas w ciągu 10-ciu lat zajmował on stanowisko posła estońskiego w Berlinie. Menning uda się do Rygi w początkach stycznia 1934 r.

3. Prasa estońska a uroczystości łotewskie ."Siegodnia" Nr.320./XI.1933/:W związku z uroczystościami łotewskiemi /XV-lecie istnienia Państwa Łotewskiego/, wszystkie estońskie gazety zamieściły portrety prezydenta Łotwy Kviesisa, przewodniczącego sejmu dr.Kalninsza, premjera Blodnieksa, członków rządu, posła łotewskiego w Tallinie Lepinsza i t.d. Ponadto prasa estońska poświęciła Łotwie szereg artykułów.

Poseł łotewski w Tallinie Lepinsz przyjął przedstawicieli prasy estońskiej i udzielił im obszernego wywiadu w sprawie politycznej i gospodarczej sytuacji Łotwy w związku z piętnastoleciem istnienia Państwa Łotewskiego. Poseł Lepinsz poświęcił wiele uwagi stosunkom łotewsko-estońskim.-

4. Sprawa unji celnej między Estonją a Niemcami .Jak komunikuje Leta /XI.1933/,otrzymano w Tallinie wiadomość z Kowna, że Niemcy zaproponowały Estonji utworzenie unji celnej. W związku z tem "Päewaleht" pisze, że nieoficjalne sfery niemieckie istotnie czynią w tym kierunku kroki. Poseł z frakcji niemiecko-szwedzkiej Hoch przywiózł z Berlina latem r.b. propozycję zawarcia unji celnej. Niektóre sfery estońskie, w tej liczbie również partja osadników wypowiedziały się za unją. Oficjalną propozycję wystosować mają Niemcy w tej sprawie, zdaniem "Päewaleht", dopiero na wiosnę 1934 r.